

คอลัมน์ “จากท่าพระจันทร์ถึงสนามหลวง”

ผู้จัดการรายวัน ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 4 ธันวาคม 2546

จาก Tampa Bay Buccaneers ถึง Manchester United

รังสรรค์ ณะพรพันธุ์

ผมเพิ่งเขียนบทความเรื่อง “ใครจะซื้อ Manchester United?” เมื่อต้นเดือนที่แล้ว (พฤศจิกายน 2546) เพื่อตีพิมพ์ในนิตยสารผู้จัดการ (รายเดือน) ฉบับเดือนธันวาคม 2546 ผมยังรู้สึกหวาดเสียวว่า Manchester United (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกย่อๆ ว่า ManU) จะถูกซื้อก่อนที่นิตยสารผู้จัดการจะวางตลาด บัดนี้เป็นที่แน่ชัดว่า หากจะมีการครอบกิจการ ManU น่าจะเป็นช่วงเวลาหลังวันคริสต์มาส 2546

เดิมผมจับตามองเศรษฐีชาวไอริชเจ้าของคอกม้า 2 คน อันได้แก่ จอห์น แม็กเนียร์ (John Magnier) และ เจ.พี.แม็กมานัส (J.P. McManus) ซึ่งถือหุ้น ManU ในนามบริษัท Cubic Expression การณ์ปรากฏว่า Cubic Expression กว้านซื้อหุ้น ManU ในเดือนตุลาคม 2546 จนหุ้นที่ถือเพิ่มจาก 11.4% เป็น 23.15% ของจำนวนหุ้นรวม ทำให้วงการฟุตบอลอังกฤษพากันจับตามองตามๆ กัน

เดิมจอห์น แม็กเนียร์ เป็นเพื่อนซี้ของเซอร์อเล็กซ์ เฟอร์กูสัน (Alex Ferguson) ผู้จัดการทีม ManU จนถึงกับให้เฟอร์กูสันร่วมเป็นเจ้าของม้าแข่งชื่อ Rock of Gibraltar แต่เมื่อ Rock of Gibraltar กวาดรางวัลแข่งม้าเป็นว่าเล่น แม็กเนียร์กลับไม่แบ่งปันรายได้ให้เฟอร์กูสันเท่าที่ควร มิตรแท้จากกลับกลายเป็นศัตรูถาวรเมื่อเฟอร์กูสันฟ้องร้องแม็กเนียร์ให้แบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นทางการในเดือนพฤศจิกายน 2546 โดยแม็กเนียร์ยืนยันที่จะสู้คดีจนถึงที่สุด

เมื่อ Cubic Expression กลายเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ ManU ในเดือนตุลาคม 2546 (แต่ยังถือหุ้นไม่มากพอที่จะเข้าควบคุมจัดการ ManU) บริษัทรับพนันพากันรับพนันว่า เฟอร์กูสันจะอยู่หรือจะไป หลังจากที่ Cubic Expression ครอบกิจการ ManU ได้สำเร็จ

แต่แล้วม้ามีดแปลงกายก็ปรากฏโฉมในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน 2546 เมื่อมัลคอล์ม เกล็สเซอร์ (Malcolm Glazer) ระดมกว้านซื้อหุ้น ManU เกล็สเซอร์สะสมหุ้น ManU จนถือหุ้น 9.70% ในเดือนตุลาคม 2546 เพิ่มขึ้นเป็น 14.31% เมื่อสิ้นเดือนพฤศจิกายนศกเดียวกัน นับเป็นผู้ถือหุ้น ManU ใหญ่เป็นอันดับสองรองจาก Cubic Expression (23.15%)

มัลคอล์ม เกล็สเซอร์ เป็นใคร มาจากไหน ?

มัลคอล์ม เกล็สเซอร์ เป็นนายทุนอเมริกันผู้มีทรัพย์สินมูลค่าประมาณ 1,000 ล้านดอลลาร์อเมริกัน ติดอันดับเศรษฐีอเมริกันที่ร่ำรวยที่สุดอันดับที่ 244 ตามการจัดอันดับของนิตยสาร *Forbes*

เกล็สเซอร์เกิดที่เมืองโรเชสเตอร์ มลรัฐนิวยอร์ก ในปี 2471 บิดาประกอบธุรกิจนาฬิกา ตัวเกล็สเซอร์เองเข้าไปมีผลประโยชน์ในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจการเงิน และธุรกิจปิโตรเลียม และท้ายที่สุดธุรกิจการกีฬา

ในปี 2538 เกล็สเซอร์ซื้อทีมฟุตบอลอเมริกัน Tampa Bay Buccaneers ซึ่งในขณะนั้นมีฐานะการเงินง่อนแง่นในราคา 190 ล้านดอลลาร์อเมริกัน อีก 8 ปีต่อมา Tampa Bay Buccaneers ชนะเลิศ Super Bowl ในปี 2546 ยังผลให้มูลค่าของทีมพุ่งกระชูดจนอยู่ในระดับ 670 ล้านดอลลาร์อเมริกัน

เกล็สเซอร์ได้ซื้อว่าเป็นนายทุนโหด เมื่อซื้อ Tampa Bay Buccaneers ได้แล้ว ก็เพิ่มราคาบัตรค่าชมการแข่งขัน พร้อมทั้งบีบบังคับให้เทศบาลสร้างสนามกีฬาใหม่ โดยข่มขู่ว่าจะย้ายทีมไปอยู่เมืองอื่น ซึ่งมีผลต่อสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจของเมือง เกล็สเซอร์ได้ทุกอย่างที่ต้องการ แต่มีอาจซื้อทีมเบสบอล Los Angeles Dodgers ได้ เพราะทางการเกรงว่า เกล็สเซอร์จะมีอำนาจผูกขาดในธุรกิจการกีฬามากเกินไป

หลังจากผิดหวังที่ไม่สามารถซื้อ Los Angeles Dodgers ได้ เกล็สเซอร์หันมาซื้อหุ้น ManU (ดูตารางที่ 2) มีรายงานข่าวว่า ลูกชายหนึ่งในหกคนของเกล็สเซอร์คลั่งฟุตบอล

หากเกล็สเซอร์ต้องการเข้าไปควบคุมจัดการ ManU ก็ต้องซื้อหุ้น ManU ให้ได้อย่างน้อย 30% หนทางลัดก็แต่โดยการเจรจาซื้อหุ้นจากผู้ถือหุ้นรายใหญ่อื่นๆ (ดูตารางที่ 1) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง Cubic Expression ซึ่งแม็กเนียร์กับแม็กมานัสเป็นเจ้าของ Mountbarrow Investments Ltd ซึ่งแฮร์รี ด็อบสัน (Harry Dobson) นายทุนเหมืองแร่ชาวสก็อตเป็นเจ้าของ และจอห์น เดอ มอล (Jon de Mol) นายทุนสื่อสารมวลชนชาวฮอลันดา

การล่าซื้อหุ้น ManU ของมัลคอล์ม เกล็สเซอร์ สร้างความตื่นตระหนกแก่ผู้บริหาร ManU ไม่น้อย เดวิด กิลล์ (David Gill) CEO ของ ManU ถูกส่งให้ไปพบเกล็สเซอร์ในฟลอริดา ภายหลังจากที่เดินทางไปกลับระยะทาง 7,500 ไมล์ กิลล์มิได้อะไรเป็นชิ้นเป็นอันจากเกล็สเซอร์ มิได้รับทราบแผนการครอบกิจการ ManU ของเกล็สเซอร์ และไม่สามารถล่วงดับเกล็สเซอร์ได้ว่าเมื่อเกล็สเซอร์เข้าควบคุมจัดการ ManU แล้ว การบริหารจัดการ ManU จะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด เพียงแต่รับรู้รู้ว่า เกล็สเซอร์ซื้อหุ้น ManU เพราะถือเป็นการลงทุนที่ดี

ผู้บริหาร ManU พยายามติดต่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่อื่นๆ เพื่อได้ถามว่า มีการตกลงขายหุ้นแก่เกล็ดสเซอร์แล้วหรือไม่ แต่ยังมีข้อมูลที่ชัดเจน

ผมแจกแจงเหตุผลในบทความเรื่อง “ใครจะซื้อ Manchester United” ว่า ทำไม ManU จึงเป็นสโมสรฟุตบอลที่น่าซื้อ อย่างน้อยที่สุดน่าจะซื้อมากกว่า Fulham FC ผมไม่ต้องการกล่าวซ้ำในที่นี้

ManU มีฐานะการเงินมั่นคง มีระบบการบริหารจัดการที่ทันสมัย มีฐานธุรกิจที่มั่นคง มีฐานลูกค้าที่กว้างขวาง มีสปอนเซอร์เงินหนา และมีทีมฟุตบอลที่แข็งแกร่ง ในประการสำคัญ ManU ถีบตัวขึ้นมาเป็น Global Brand ในปี 2545 ManU ขายเสื้อกีฬาได้ 2.6 ล้านตัว 58% ขายนอกสหราชอาณาจักร เมื่อเร็วๆ นี้ มีไบเม็คโกนีย์หือ ManU ผลิตโดยบริษัทญี่ปุ่นออกวางตลาดเพียงชั่วเวลาไม่ถึง 2 เดือน ขายได้ 1.6 ล้านปอนด์สเตอร์ลิง (*The Guardian*, December 3, 2003) ด้วยเหตุดังที่พรรณานี้ ManU จึงเป็นกิจการที่น่าลงทุน

มัลคอล์ม เกล็ดสเซอร์ มีเหตุผลอีกอย่างน้อย 2 ประการ ที่ไล่ล่าซื้อหุ้น ManU ประการหนึ่ง ฟุตบอลเป็นกีฬาที่ชาวอเมริกันเพิ่มความนิยมมากขึ้นเรื่อยๆ การที่ทีมฟุตบอลอเมริกันสามารถหลุดเข้าไปแข่งขัน FIFA World Cup 2002 ในรอบสุดท้ายได้ ช่วยกระตุ้นความสนใจประชาชนชาวอเมริกันไม่น้อย อีกประการหนึ่ง เกล็ดสเซอร์ประจักษ์ถึงความนิยมของแฟนฟุตบอลชาวอเมริกันที่มีต่อ ManU ในคราวที่ ManU ตระเวนแข่งขันในสหรัฐอเมริกาในฤดูร้อนปี 2546

ข่าวการอุปกิจการ ManU มิได้สร้างผลสะท้อนต่อคณะกรรมการบริหารสโมสรเท่านั้น หากยังกระทบต่อเซอร์อเล็กซ์ เฟอร์กูสันโดยตรงอีกด้วย เมื่อมีการเคลื่อนไหวของ Cubic Expression ในการซื้อหุ้น ManU เฟอร์กูสันเรียกร้องให้สโมสรต่อสัญญา เพื่อประกันความมั่นคงของตำแหน่ง เพราะเฟอร์กูสันก่อคดีกับแม็กเนียร์ดังกล่าวข้างต้นแล้ว อีกทั้งไม่แน่ชัดว่า เมื่อเกล็ดสเซอร์อุปกิจการ ManU ได้ เฟอร์กูสันจะยังสามารถดำรงตำแหน่งผู้จัดการต่อไปได้ เฟอร์กูสันใช้อำนาจบาตรใหญ่และอารมณ์ในการจัดการทีมฟุตบอลมากเกินไป นักฟุตบอลที่มีเรื่องมีราวกับเฟอร์กูสันมักถูกขายทิ้ง ผู้คนยังจดจำได้ดีว่า เฟอร์กูสันซื้อริโอ เฟอร์ดินันด์แพงเกินไป และขายเดวิด เบ็คแฮมถูกเกินไป

การไล่ล่าหุ้น ManU ทั้งจาก Cubic Expression และมัลคอล์ม เกล็ดสเซอร์ ทำให้ราคาหุ้น ManU พุ่งกระฉูดถึง 150% ในรอบปีที่ผ่านมา จนอยู่ในระดับราคาหุ้นละ 265 เพ็นซ์ เมื่อสิ้นเดือนพฤศจิกายน 2546

แม้ว่ากลุ่มแฟนพันธุ์แท้จะพยายามสร้างแนวต้านการเข้าครอบกิจการ ManU ด้วยการผนึกผู้ถือหุ้นรายย่อยเป็น *Shareholder United* แต่ในที่สุดแล้ว ManU อาจไม่สามารถรอดพ้น

จากความพยายามในการสู้บกิจการ อันเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติของบริษัทจดทะเบียน ManU ได้ประโยชน์จากการระดมเงินทุนจากตลาดหลักทรัพย์ในฐานะบริษัทจดทะเบียน โดยที่ ManU เกือบจะเป็นสโมสรฟุตบอลสโมสรเดียวใน Premier League ที่ไม่ปรากฏตัวผู้ถือหุ้นใหญ่ที่มีอำนาจการควบคุมจัดการโดยเด็ดขาด แต่การเป็นบริษัทจดทะเบียนย่อมมีความเสี่ยงที่จะถูกสู้บกิจการโดยผ่านกระบวนการซื้อขายหุ้นในตลาด

ในปัจจุบัน ManU มีมูลค่าตลาดประมาณ 700 ล้านปอนด์สเตอร์ลิง ManU จะถูกสู้บกิจการเมื่อผู้ซื้อเชื่อมั่นว่า จะสามารถทำให้มูลค่าตลาดของ ManU สูงกว่า 700 ล้านปอนด์สเตอร์ลิง คำถามพื้นฐานมีอยู่ว่า เกล็สเซอร์ประเมินมูลค่าตลาดของ ManU ภายใต้การควบคุมจัดการของตนอย่างไร

ภavnายทุนต่างชาติสู้บกิจการสโมสรฟุตบอลอังกฤษเริ่มขึ้นตามากขึ้น ManU เอง เคยถูกรูเบิร์ต เมอร์ด็อก (Rupert Murdoch) เสนอซื้อในราคา 623.4 ล้านปอนด์สเตอร์ลิงในปี 2541 แต่ถูกขัดขวางจากทางการ เพราะเกรงว่า เมอร์ด็อกจะมีอำนาจผูกขาดในธุรกิจฟุตบอลมากเกินไป ด้วยเหตุที่เมอร์ด็อกเป็นเจ้าของ BSkyB ซึ่งมีอำนาจผูกขาดในการถ่ายทอดการแข่งขัน Premier League

แต่คราวนี้ แรงไล่ล่า ManU ในตลาดค่อนข้างร้อนแรง รัฐบาลและประชาชนชาวอังกฤษจะสรรหาเหตุผลอะไรมาต้านการสู้บกิจการ ManU?

ตารางที่ 1

รายนามผู้ถือหุ้นใหญ่ Manchester United
สิ้นเดือนพฤศจิกายน 2546

ผู้ถือหุ้น	% ของหุ้นรวม
Cubic Expression	23.15
Malcolm Glazer	14.30
Mountbarrow Investments Ltd.	6.50
Jon de Mol	4.10

ที่มา : Alex Trickett, "Glazer Takes Shine to Man Utd". *BBC News* (December 1, 2003)

ตารางที่ 2

หุ้นใน Manchester United
ของ Malcolm Glazer

เดือน ปี	% ของหุ้นรวม
กันยายน 2546	3.17
ต้นตุลาคม 2546	5.92
ปลายตุลาคม 2546	9.70
พฤศจิกายน 2546	14.30

ที่มา : *BBC News*